

«Ο κλάδος μας θέλει να είναι μέρος της λύσης στο πρόβλημα του πώς θα γίνουν τα φάρμακα πιο προσιτά και τα συστήματα υγείας πιο βιώσιμα». Αυτό επισημαίνει ο Πασχάλης Αποστολίδης, πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, και προσθέτει ότι ο κλάδος συνεργάζεται με τις κυβερνήσεις και τα συστήματα υγείας στην εξεύρεση λύσεων, αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις, αλλά και την πρόθεση του κράτους να δουλέψει προς αυτή την κατεύθυνση και ευελπιστώντας ότι δεν θα μείνει στις καλές προθέσεις, αλλά θα αναλάβει δράση. «Υψιστη προτεραιότητά μας αποτελεί να συνεχίσουμε με την ίδια αποτελεσματικότητα να προστατεύουμε το δικαίωμα των Ελλήνων πολιτών για πρόσβαση στις αναγκαίες για αυτούς θεραπείες», καταλήγει ο Π. Αποστολίδης.

■ **Η εφαρμογή των πιστικών μέτρων του μνημονίου έχει ως αποτέλεσμα την οικονομική δυσπιστία των διεθνών αγορών προς τη χώρα μας. Ποια θεωρείτε ότι θα είναι η αντίδραση των αγορών σε σχέση με την Ελλάδα;**

Η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως έδωσε μια ισχυρή ανάσα στην ελληνική οικονομία και αποτέλεσε μήνυμα αξιοπιστίας στις αγορές ότι η χώρα μας εφαρμόζει τα συμφωνηθέντα. Με τις αναταράξεις που φέρνει το Brexit, αλλά και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει συνολικά η ευρωπαϊκή οικονομία, είναι σημαντικό να προχωρήσουμε με ταχύτητα την ολοκλήρωση και των επόμενων αξιολογήσεων. Πρέπει όμως να γίνει απολύτως κατανοητό πως για να μπορέσει η πατρίδα μας να ξανασταθεί στα πόδια της χρειάζεται άμεσα μια αποτελεσματική αναπτυξιακή πολιτική. Στήριξη της επιχειρηματικότητας, σταθερό οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και προσέλκυση άμεσα ξένων αλλά και εγχώριων επενδύσεων είναι οι δράσεις που συνιστούν αυτή την πολιτική.

■ **Ποια είναι η πρόταση του ΣΦΕΕ για τον εξορθολογισμό της φαρμακευτικής δαπάνης στην Ελλάδα της ύφεσης;**

Στην Ελλάδα των μνημονίων η φαρμακευτική δαπάνη έχει μειωθεί κατά 61,5%, ενώ λειτουργούμε με έναν κλειστό προϋπολογισμό της τάξης των 1,945 δισεκατομμυρίων ευρώ, που προσδιορίστηκε χωρίς να λαμβάνει υπόψη του δημογραφικά, επιδημιολογικά και κοινωνικοοικονομικά στοιχεία. Στην πραγματικότητα, έχουμε οδηγηθεί στη φτωχοποίηση του Έλληνα ασθενούς, καθώς η φαρμακευτική δαπάνη βρίσκεται σχεδόν στο μισό του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Θα πρέπει, δε, να λάβετε υπόψη σας πως ένα επιπλέον 25% περίπου της δαπάνης που απαιτείται το καλύπτουν οι ίδιες οι φαρμακευτικές εταιρείες μέσω των υποχρεωτικών εκπτώσεων και επιστροφών - και μάλιστα χωρίς να υπάρχει κανένα όριο. Η πρότασή μας είναι σαφής και ξεκάθαρη:

Πρώτον, θα πρέπει να υπάρξει εξορθολογισμός των εξόδων του συστήματος πέραν της φαρμακευτικής δαπάνης που αντιπροσωπεύει μόνο το 15% των συνολικών δαπανών και να ενισχυθεί η πρωτοβάθμια υγεία, για να εξοικονομηθούν πόροι.

Και, δεύτερον, σε ό,τι αφορά τη φαρμακευτική δαπάνη, αυτή θα μπορέσει να ελεγχθεί μέσω του ελέγχου του όγκου συνταγογράφησης, την ουσιαστική λειτουργία της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, την προώθηση των γενοσήμων, τη δημιουργία θεραπευτικών πρωτοκόλλων και τη δημιουργία μη-

Πασχάλης Αποστολίδης, Πρόεδρος ΣΦΕΕ

«Προστατεύουμε το δικαίωμα των πολιτών για πρόσβαση στις θεραπείες»

«Ο κλάδος μας θέλει να είναι μέρος της λύσης στο πρόβλημα του πώς θα γίνουν τα φάρμακα πιο προσιτά και τα συστήματα υγείας πιο βιώσιμα»

τρώων ασθενών. Λύσεις υπάρχουν και συζητάμε με την πολιτεία την εφαρμογή τους, έτσι ώστε ανακατανέμοντας τους υπάρχοντες πόρους, να προσφέρουμε τις καλύτερες θεραπευτικές επιλογές.

■ **Παρά την κρίση, ο κλάδος της φαρμακοβιομηχανίας συνεισφέρει ένα σημαντικό ποσό στο ελληνικό ΑΕΠ. Ποιες είναι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζετε;**

Ο φαρμακευτικός κλάδος, ακόμη και κατά την περίοδο της κρίσης, παραμένει η δεύτερη εξαγωγική δύναμη. Εχοντας κερδίσει τη διεθνή αναγνώριση για την ποιότητα των φαρμάκων που παράγει, αποτελεί έναν από τους πιο δυναμικούς και εξωστρεφείς κλάδους. Λειτουργεί όμως στα όριά του, καθώς δραστηριοποιείται σε συνθήκες ασφυκτικής ρευστότητας, περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων, με ανεξόφλητες οφειλές από το κράτος, που ξεπερνούν το 1,4 δισ. ευρώ, και σε ένα ασταθές περιβάλλον που δυσχεραίνει την επιχειρηματικότητα. Παρά τις δυσκολίες,

όμως, οι ευκαιρίες παραμένουν πολλές. Σήμερα, ο φαρμακευτικός κλάδος παγκοσμίως βρίσκεται στην αιχμή της καινοτομίας και σε ευρωπαϊκό επίπεδο κυριαρχεί στις επενδύσεις για έρευνα και ανάπτυξη. Αρκετά να σας πω ότι ήδη βρίσκονται σε ερευνητικό στάδιο περισσότερα από 7.000 φάρμακα παγκοσμίως. Ο στό-

χος μας είναι να μπορέσουν τα συστήματα υγείας να απορροφήσουν όλη αυτή την καινοτομία. Άλλωστε, έχουμε και τις επιχειρήσεις και τις υποδομές και υψηλότατου επιπέδου επιστημονικό προσωπικό για να τα καταφέρουμε. Εκείνο που δεν έχουμε είναι ένα αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο, για να τριπλασιάσουμε άμεσα τις κλινικές μελέτες, όταν προσελκύουμε επενδύσεις της τάξης των 100 εκατ. ευρώ και το Βέλγιο, με αντίστοιχο πληθυσμό, δύο δισ. ευρώ! Οπως επίσης μας λείπει και ένα ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον, που θα προωθεί πολιτικές επεκτάσεις της παραγωγής, τη στιγμή που η αποδοτική συνεργασία των ξένων και των ελληνικών εταιρειών έχει επιτρέψει οι διεθνείς εταιρείες να παράγουν μέχρι και το 40% των φαρμάκων τους, κατ' όγκο, στην Ελλάδα.

■ **Ποια είναι η γνώμη σας για το «φάρμακο» κατά της κρίσης και πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας;**

Απαιτείται όραμα και μια πολιτική ηγεσία με αποφασιστικότητα και με ένα συντονισμένο σχέδιο που θα εφαρμοστεί με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών. Ο κλάδος μας έχει προτείνει ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες λύσεις, οι οποίες είχαν ήδη αποτέλεσμα σε άλλες χώρες.

Για παράδειγμα, η Ιρλανδία κατάφερε να επιταχύνει στον χώρο της υγείας, φθάνοντας τα 8 δισ. ευρώ στις επενδύσεις, με τις εξαγωγές μόνο από τα φάρμακα να ξεπερνούν τα 40 δισ. ευρώ. Αλλά και συνολικότερα, η χώρα καταγράφει 8% επίσημο ρυθμό ανάπτυξης χρόνια πριν, η εικόνα ήταν δυσμενέστερη, αλλά με σημαντικές παρεμβάσεις, ενοποίηση δεδομένων, δημιουργία εξειδικευμένων κέντρων υπήρξε τεράστια βελτίωση. Αυτό επιτεύχθηκε με διάφορα μέτρα.

Μεταξύ άλλων, στη χώρα δημιουργήθηκε μια αυτόνομη υπηρεσία που παρακολουθεί και αξιολογεί τα πρότυπα, ένας ανεξάρτητος οργανισμός και ένας φορέας αξιολόγησης τεχνολογίας.

“ Έχουμε οδηγηθεί στη φτωχοποίηση του Έλληνα ασθενή, καθώς η φαρμακευτική δαπάνη βρίσκεται σχεδόν στο μισό του ευρωπαϊκού μέσου όρου ”